

Modül (öneri) No	91
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Hırs
Modül (Alt konu)	Hırsın Neticeleri
Anahtar Kelimeler	• Hırs • Kanaat • İsraf • Muvaffakiyetsizlik • Bereket
Öğrenme Çıktıları (Amaçlar)	Hırsın muvaffakiyetsizliğe sebep olabileceğini bilir. Hırs ve israfın olumsuz neticelerini fark eder.
Süre	40'
Seviye	Seviye-1
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Görüş geliştirme, akrostiş, anı yazma
Materyal ve Teknoloji	Önceden hazırlanmış yeterli sayıda katılıyorum, katılmıyorum, kararsızım kartları...
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-1 • Katılıcı sayısına göre birden fazla 4-5 kişilik gruplar oluşturulabilir. • Görüş geliştirme etkinliği yapılacağı söylenir ve aşağıdaki adımları genel olarak açıklanır • Her adımına sıra geldiğinde öğretici gerekli adımı söyleyerek çalışma devam ettirilir. • Grup tartışmasını yürütmek için bir sekreter seçilir. • Her katılımcının elinde “katılıyorum, katılmıyorum, kararsızım” olmak üzere üç kart bulunur, ya da grupta bu kartlar ortada durur, ihtiyaç duyulduğunda herkes uygun kartı seçer. • Öğretici grup sekreterine yazılı olarak bir kart üzerinde “Sonrasında hırsın sebep olabileceği zararlar nelerdir? Nasıl zarar olur?” sorusunu verir. • Sekreter soruyu grup üyelerine bu soruyu sorar. • Grup üyelerinin her birim metni kullanarak bununla ilgili bir görüş ve gerekçesini oluşturur. • Sonra grup içi tartışmaya geçilir.

	- Sırasıyla her katılımcı görüşünü bir iddia cümlesi olarak ifade eder ve gerekçesini söyler. - Diğer grup üyeleri bu görüşe karşı görüşlerini “katılıyorum, katılmıyorum, kararsızım” biriyle dile getirir. - İddia edilen görüşe karşı ortak görüş oluşuncaya kadar süreç devam eder. Sonunda katılıyorum ya da katılmıyorum görüşü ortaya çıkar. Katılıyorum görüşü ortaya çıktı ise bu görüş sekreter tarafından kaydedilir. - Bütün grup üyeleri görüşlerini bu şekilde dile getirip gerekli tartışma süreci yaşandıktan sonra “katılıyorum” görüşü ile karar verilenler sekreter tarafından okunarak paylaşılır. - Birden fazla grup var ise her grup bunu kendi içinde yaptıktan sonra paylaşım bütün katılımcılar ile birlikte yapılır. Etkinlik-2 - Grup olarak akrostiş etkinliği yapılacağı söylenir ve gruplar oluşturulur. - Hırs ve israf kelimelerinin baş harfleri alt alta yazılır. - Her bir harf için metinden en az bir kavram kullanılmak üzere bir cümle yazılması istenir. - Gruplar akrostişi bitirince okuyarak, panoya asarak vb. yollardan uygun olanıyla paylaşılır.
Ölçme ve Değerlendirme	- Katılımcılardan hır ve israf ili ilgili yaşadıkları bir olayı, kısaca yazmaları (Anı yazma) istenir. - Anılar okunur.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ Hırsın İkinci Neticesi: Haybet ve hasarettir. Maksudunu kaçırmak ve istiskale maruz kalıp teshilât ve muavenetten mahrum kalmak, hatta الْحَرِيصُ حَائِبٌ خَاسِرٌ yani “Hırs, hasaret ve muvaffakiyetsizliğin sebebidir” olan darb-ı mesele mâsadak olur.

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

Hırs ve kanaatin tesirâtı, zîhayat âleminde gayet geniş bir düsturla cereyan ediyor. Ezcümle, rızka muhtaç ağaçların fitrî kanaatleri, onların rızkını onlara koşturduğu gibi, hayvanatın hırsla meşakkat ve noksanîyet içinde rızka koşmaları, hırsın büyük zararını ve kanaatin azîm menfaatini gösterir.

Hem zayıf umum yavruların lisan-ı halleriyle kanaatleri, süt gibi latif bir gıdanın, ummadığı bir yerden onlara akması ve canavarların hırsla noksan ve mülevves rızıklarına saldırması, devamızı parlak bir surette ispat ediyor.

Hem semiz balıkların vaziyet-i kanaatkârânesi, mükemmel rızıklarına medar olması ve tilki ve maymun gibi zeki hayvanların hırsla rızıkları peşinde dolaşmakla beraber kâfi derecede bulmamalarından cılız ve zayıf kalmaları, yine hırs ne derece sebab-i meşakkat ve kanaat ne derece medar-ı rahat olduğunu gösterir.

Hem Yahudî milleti hırs ile, riba ile, hile dolabı ile rızıklarını zilletli ve sefaletli, gayr-i meşru ve ancak yaşayacak kadar rızıklarını bulması ve sahranişinlerin, yani bedevîlerin, kanaatkârâne vaziyetleri, izzetle yaşaması ve kâfi rızkı bulması, yine mezkûr devamızı kat'î ispat eder.

(Lem'alar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2022, s. 257)

İkincisi: Otuz birinci ayetin işaretinin beyanında,

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا² bahsinde denilmiş ki: “Bu asrın bir

hassası şudur ki: Hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını bâkî elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş.”

Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa, sair âzâ vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de hırs-ı hayat ve hıfzı ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede derc edilen bir cihaz-ı insaniye çok esbab ile yaralanmış, sair letâifî kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış, vazife-i hakikîyelerini onlara unutturmaya çalışıyor.

Hem nasıl ki bir cazibedar sefihane ve sarhoşâne şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar; öyle de bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı

² Onlar dünya hayatını seve seve tercih ederler... (İbrahim Suresi: 3.)

içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki insanın ulvî latîfelerini ve kalp ve aklını, nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet, hayat-ı dünyeviyenin muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla bazı umûr-u uhreviyeğe muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var fakat yalnız bir ihtiyaca binaen helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terk eder.

Evet, insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisatsızlık ve kanaatsizlik ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr ve zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerâit-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celb etmiş ki edna bir hâcât-ı hayatiyeyi, büyük bir mesele-i diniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet edebilir. Öyle ise her şeyden evvel onun dairesine girmeli, sadâkatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

(Kastamonu Lahikası-63. Mektup, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2022, s. 108)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ³

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁴

³ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁴ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)

